

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

N° 27.

W Środę dnia 2. Lutego.

1842.

Wiadomości zagraniczne.

P o l s k a.

Z Warszawy, dnia 28. Stycznia.

P. Niederstetter, Generalny Konsul pruski, dał wczoraj świetny bal, który JO. Xięstwo Namiestnikostwo zaszczytlili swoją obecnością.

W dziedzicznych dobrach swoich Walewice, obw. Sochaczewskim, umarł 15. b. m. śp. Teod. Łączyński, b. Pułkownik wojsk ces.-francuzk.

Donoszą z Wilna, że dnia 27. Grudnia r. z. rozstał się z tym światem ś. p. Jędrzej Bened. Kłagiewicz, Biskup Wileński.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 24. Stycznia.

Kuryer francuzki zawiera co następuje: „Zdaje się, iż Pan Salvandy w czasie obrad nad adresem głos zabierze i udzieli wyjaśnień o swoim stanowisku w Madrycie. Pan Guizot miał się temu żywo opierać i przez dwa dni z nim się układać, aby otrzymać z strony Posła przyrzeczenie, że milczeć będzie. Ale gdy jego zabiegi bezskutecznymi się okazały, Prezes rady gabinetowej, jak powiadają, pytanie to radzie gabinetowej przedłożył, a ta jednomyślnie wezwała Pana Salvandego, aby milczał. Ciekawość wielka, czy Pan Salvandy uczyni zadosyć temu rozkazowi, lub czy służącemu mu prawa, jako deputowanemu, użyje.»

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 22. Stycznia.

W paradnych pokojach w zamku Windsor-skim poczyniono, jak wiadomo, z powodu przybycia N. Króla Pruskiego, znaczne zmiany, w celu upiększenia tychże, a dzienniki zawierają obecnie bliższe szczegóły o tém: — Przy wielkich wschodach, tuż przed wspomnianym posągiem Jerzego IV., dziełem Chantreja, ustawiono 6 kandelabrow z amalgamy złota, każdy o sześciu ramionach. Cztery niżej w każdym rogu ozdobiono proporcami, helmami, pancerzami i innymi wojskowymi trofeami. Wielką salę wstępną na górze przy schodach podobnież rozmaitemi zbrojami, czterema wielkimi jedwabnymi proporcami, bronzami, stołami i haftowanym pluszem obitemi ławkami, jako też sześcioma olbrzymiej wielkości pozłacanymi kandelabrami przyozdobiono. Stykający się z nią pokój Waterlooski, którego ściany bogatemi dębowymi robotami rzeźbiarskimi i wielu pięknymi obrazami, pedzła Sir T. Lawrenca, Sir W. Beccheja, sir D. Wilkiego, Sir M. A. Shee i W. Pickersgilla są przyozdobione, odchędżono nanowo i przystrojono. Kobierzec, utkany z szczególnego rodzaju przedzdy, i zbliżający się najbardziej podobieństwem do kobiercy axminsterskich, ma w elizabetyńskich polach na przemiany

gwiazdy orderów Bath i Podwiązki, a normandzkiej Róży. Pięć bardzo wielkich połączonych świeczników, w niżach zwierciadlowych stojących, i orderami St. Jerzego, St. Andrzeja i St. Patryka w płaskorzeźbie przyozdobionych, jako też ośm pomniejszych połączanych świeczników, w różnych częściach sali ustawionych, takową oświetać będzie. Znajdujące się w niej sprzęty są wszystkie dębowe, bogato robotą rzeźbiarską przyozdobione i pasowym, haftowanym płuszem pokryte. Wielka sala posłuchań, w której w wieczór biesiady gotowalnia Królowej ustawioną będzie, przyozdobiona jest w guście wieku Ludwika XIV. Tu znajduje się sześć pól gobelinów, wystawiających główne zdarzenia Jazona i Medei. W pokoju tym stoją cztery świeczniki z szlifowanego szkła i amalgame złota. Po każdej stronie wchodu stoją na dwóch połączanych podstawach brązowe posągi niewieście, z których każdy trzyma gałązkę z ośmiu świecami. Ściany tego pokoju przyozdobiono sześciu wielkimi zwierciadłami, na przeszło 20 stóp wysokimi. Wschodnie okno przyozdobiono firankami z pasowego axamitu atlasowego, a pod temi stoi sławna waza, darowana Jerzemu IV. przez Cesarza Alexandra. Wszystkie sprzęty są suto wyzlacane i rzeźbą upiękkszzone, stoły dębowe, a sofy i krzesła pasowym axamitem atlasowym wybite. Koberzec jest z fabryki wiltońskiej, tło ma błado-różowe i narabiane kwiatami. Z sali tej wchodzi się do galeryi, przez którą N. Królowa po uczcie do gotowalni się uda; galerya ta ma około 40 stóp długości i zawiera przyozdobienia z przepysznęj, poczęści dyamentami wysadzanej broni wschodnięj; znajduje się także w niej piękny zbiór szpad i pałaszy od czasów Malborougha do Jerzego III., jako też panczer Napoleona. Potem następuje sala tronowa, której ściany pokrywają purpurowe axamitne obicia z gwiazdą orderu Podwiązki. Sufit jest grubo wyzlacany, na pola podzielony, i gwiazdą i wstęgą orderu S. Jerzego ozdobiony. Tron sam jest całkiem nowy, wyborną rzeźbą przyozdobiony, bogato wyzlacony, haftowanym purpurowym axamitem i złotymi franzlami i galonami obsyty. Przy poręczach znajduje się gwiazda orderu Podwiązki. Wszystkie draperie i ozdoby są bardzo kosztowne i świetne. Na tylnęj stronie baldachimu umieszczono herb królewski, na przodkowej gwiazdę, a u góry znajdują się wieńce i korona państwa. W tej komnacie są portrety Jerzego III. przez Gainsborougha, Jerzego IV. przez Sir J. Lawrence'a, i Wilhelma IV. przez Sir M. A. Shee, wraz z obrazem przez Westa, wystawiającym instalacją Kawalerów orderu Podwiązki. Po

każdej stronie tronu stoją dwa kandelabry z amalgame złota i cztery pięknie wyzlacone świeczniki. W każdym wyzlaczeniu są rzadkie i wspaniałe pokojowe szafki z platami z białego marmuru. Krzesła są wybite purpurowym axamitem, na którym znajduje się wyszyta gwiazda orderu Podwiązki. Koberzec jest z fabryki wiltońskiej, z tłem purpurowym, gwiazdami orderu Podwiązki przyozdobiony i burtem szkockim, na którym się wstęga tego orderu znajduje. Przedpokój sali tronowęj zawiera sławne obrazy Westa, przedstawiające główne czyny wojenne za Edwarda III., sprzęty jego są z drzewa różowego z połączanymi wyrobami rzeźbiarskimi w stylu gotyckim; krzesła pasowym atlasem obite. Koberzec, podobnie pasowy, z dobi róża, koniczyna i oset. Z tym stykają się pokoje, przeznaczone dla Króla Pruskiego. Jest ich cztery. Pierwszy z nich jest salonem paradnym N. Pana; ściany jego są adamaszkowe pasowego koloru z herbem angielskim; krzesła i inne sprzęty w guście gotyckim, suto wyzlacone i tą samą materją okryte. Znajdują się także w nim cztery bardzo bogate szafy, wykladane amalgamem złotą, obrazy Rubensa, bogate brązowe wyroby i inne kosztowne ozdoby. Następny pokój przeznaczony jest na pokój paradny N. Króla; znany on jest pod nazwiskiem „pokoju radnego królewskiego“; jest on wybity jak poprzedzający, z pysznym wiltońskim kobercem z pasowego axamitu, obszytym burtem, na którym się róża, koniczyna i oset znajduje, jako też kosztownymi szabaśnikami z amalgame złota przyozdobione. W tym pokoju jest ciężka pokojowa szafa, z płytą gibraltarską. Znajduje się także w nim kilka przepysznych starych zegarów roboty francuzkiej. Ściany wybite są jedwabnym adamaszkiem i przyozdobione obrazami pędzla rozmaitych mistrzów, a między temi sławny obraz „Dwaj skąpcy“ Quintina Messysa. Firanki u okien w tym pokoju są z żółto jedwabnego adamaszku z pasowemi obwódkami. Sypialna komnata N. Króla ma obicia z niebieskiego jedwabnego adamaszku z cyfrą A. R. w wieńcu z róż, a nad temi są dwa cherubiny, unoszące koronę. Obrazy sławnych malarzy w tym pokoju mają srebrne ramy. Koberzec jest z fabryki axinisterskiej; umywalnia z drzewa neapolitańskiego; naczynia z białej połączanej porcelany. Powłoki na pościeli i koldry są z bogatego jedwabnego brokatu, z bukietami kwiatów na tle niebieskiem. Kotara, piórami strusiem przyozdobiona, opiera się na umieszczonych w rogach łóżka helmach. Dla służby królewskiej przeznaczono pokój, znany pod nazwiskiem „go-

towalnia Królowej; urządzono w nim garderobę. Potem następuje galerja Wandyka, sala posłuchań i sala Sw. Jerzego. W ostatniej, 200 stóp długiej, odbędzie się wielka uczta; przyozdobiono ją nanowo. Przepyszny nowy kobierzec z fabryki wiltońskiej z tłem purpurowem i burtem szkockim okrywa podłogę. Gotyckie kredense i galerye na obydwóch końcach także nowe otrzymały ozdoby. Urządzeniem tego wszystkiego zajmował się Pan Sander, i Królową wynurzyła mu czoraj przy oglądaniu całego rozporządzenia swe zupełnie zadowolenie.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 14. Stycznia.

Eco del Comercio donosi dzisiaj z Burgos, że obywatelstwo tameczne wracającego do Francji Pana Salvandy bardzo ponuro przyjmowało i już Juntę uzbrojenia ustanowić chciało, aby wszelką napaść odeprzeć. W Senacie oświadczył wczoraj Prezes Rady, że co do wyjazdu Pana Salvandy Hiszpanie spokojni być mogą, wszystko bowiem na tem się ograniczy, że zamiast Posła, sprawującego interesa mieć będziemy. Pan Gonzalez więc jest tego zdania, że między Posłem i Sprawującym interesa różnicy nie ma. Pan Olozaga przeciwnie, któryby chętnie bardzo posadę swę w Paryżu był zatrzymał, nie kontent z obrotu jaki sprawa ta wzięła, postanowił Ministrom wojnę wydać. Zamiar ten pokazuje się już z projektu do adresu, odpowiadającego na mowę od tronu. Obwiniają w nim rząd, że wybuchowi powstania z dnia 7. Października w stolicy samę zapobiedz nie mógł i że wybrew przepisom konstytucyi, Barcelonę za będącą w stanie oblężenia ogłosił, choć przez to złego, co się już stało, nie naprawiono. Podobnie i Senat w swoim projekcie do adresu nagania owo ogłoszenie Barcelony za będącą w stanie oblężenia, zaś wynurza zadowolenie swóje, że rząd krew powstańców z dn. 7go Paźdz. choć z oszczędnością przelał. Paragraf mowy od tronu, w którym wynurzono nadzieję, że mocarstwa północne Królową hiszpańską wkrótce uznają, w projekcie do adresu kongressu zupełnie milczeniem pomijają.

Stosownie do nadeszłych tu dzisiaj doniesień, rozkaz rządowy rozwiązania stowarzyszeń robotników w Barcelonie, podobny miał także skutek, jak inne rozkazy rządu wydawane przeciw korporacyom demokratycznym. Stowarzyszenie w groźniejszej jeszcze pozostaje postawie, zdecydowane nie pierw działać, dopóki rząd z ustawą wolnego wprowadzania angielskich wyrobów bawełnianych nie

wystąpi. Aby rządowi nastęrczyć pozór do wzmocnienia załogi w Barcelonie, deputowani, chcący uczynić wnioszek o owo dozwolenie, rozsiewają pogłoskę, że Cabrera i Villareal ofiarowali Królowej Krystynie usługi swoje, aby w Katalonii powstanie wzniecić.

Wielkiego nabawiła kłopotu rząd nasz nota Posła angielskiego, który w imieniu gabinetu swego, oswobodzenia wszystkich od d. 30. Października r. 1820. do Kuby wprowadzonych niewolników (murzynów) koniecznie się domaga. Wiadomo, że na wyspie tej przeszło 700,000 niewolników się znajduje, którzy usamowolnieni latwo by owych 400,000 białych przynęcić albo i w pień wyciąć mogli. Rząd hiszpański postanowił więc żądaniu temu Anglii się oprzeć, odwołując się do traktatów z r. 1817. i 1835., w których wprowadzenie handlu niewolnikami zabroniony, ale istniejące raz na Kubie niewolnictwo Negrów nie zostało zniesione.

Z dnia 15. Stycznia.

Prezes Rady, Pan Gonzalez, wydał wczoraj do tutejszego ciała dyplomatycznego pismo okólnie, w którym dowieść usiłuje, że przyczyny, na których Pan Salvandy żądanie swe wwręczenia li tylko Królowej listów swych wierzytelnych, opiera, są tylko subtelnym wybiegiem, którego rząd hiszpański nie uznaje. — Mówią o koncentracji armii odwołowej z 16,000 żołnierza w Stariej Kastylii.

Austria.

Z Wiednia, dnia 14. Stycznia.

Kwestya względem przyłączenia się Austrii do niemieckiego związku celnego, coraz tu więcej zajmuje tak dyplomatów jak kameralistów i klasę przemysłową. W ostatniej wznosi się naturalnie także wiele głosów przeciwnych. Najwięcej są temu przeciwnie fabryki jedwabne, oczywiście we własnym interesie, zapewnie z obawy łatwego wywozu za granicę surowego jedwabiu.

Z Pragi, dnia 15. Stycznia.
(Gaz. Wrocł.) — Wielkie sprawiło tu wrażenie zdarzone w tygodniu zeszłym aresztowanie praktykanta jednego Sądu Kryminalnego, znanego czciciela Czechowszczyzny (Czechenthum) i obwinionego obecnie o zakazane związki. Stosownie do doniesienia z Wiednia, gdzie jednego Professora aresztować miano, zabrano tu u pewnego furmana skrynię pełną polskich i czeskich pamfletów, z Paryża nadesłanych, i mających nietylko naukowe, lecz też polityczne obejmować korespondencye, i kilka nawet znacniejszych osób kompromitować.

Do szanownego Dekanatu Lwóweckiego!
 Wieleż to dni od owego już upłynęło czasu, w którym tylko mój dopełniłem obowiązek — a za który mi jeszcze teraz godny wasz Dziekan i godni Deputowani w imieniu szanownych Duchownych najmiłsze w naszym po życiu godło, najdroższą pociechę w utrapieniu, w dowód Waszjej błogięj pamięci ofiarować raczyli! Ta droga pamiątka; ta woń z serc Waszych, która w dowód tej, jaka Jęj się należy, została przez JXięzda Pasterza w Katedrze pobłogosławioną, będzie tarczą wszelkich przygód i trosków doczesnych, a do ostatniego tchnienia, które zerwie granice dni moich, z uczuciem wdzięczności o Waszę pomysłność błagać będę.

Ignacy Lipski.

Dobra do sprzedania.

W Królestwie Polskiem, obwodzie Wieluńskim, gubernii Kaliskiej, 6 mil od Kalisza; 3½ mili od granicy Szląskiej, 3 mile od W. X. Poznańskiego położone dobra wolne szlacheckie Wielgie z przyległościami i wsią Dymek, około 6000 morgów miary magdeburskiej rozległości mające, w której połowa boru i lasu w dobrym stanie na opał i budowlę zdatnego, grunta zaś orne do 1wszej i 2giej klasy policzonemi być mogą, są do sprzedania z wolnej ręki za cenę 45,000 Talarów, z których 25,000 Tal. zaraz przy kupnie wyliznemi, reszta zaś na gruncie pozostać może. — Chęć kupna mający zechce się udać dla przekonania na miejsce, do właściciela i posiadacza tychże Józefa Teodora Psarskiego.

Handel mój komisyjny zboża i innych towarów w tutejszym Bazarze pod firmą:

Gliszczyński & Comp.,

polecam szanownej Publiczności i oznajmiam, iż czynności handlowe, zawarte przez współpracownika mego Leopolda Engelmana, za ważne uważać będę.

Felix Gliszczyński.

Poznań, dnia 29. Stycznia 1842.

 Powróciwszy z ostatniego lipskiego jarmarku na Nowy-Rok, polecam dobrany skład najnowszych towarów modnych balowych dla mężczyzn, paryzkie, lugduńskie półjedwabne i jedwabne westki, szale atlasowe, chu-

stki na szyję, istotne paryzkie najprzedniejszego gatunku rękawiczki, warszawskie balowe i negliżowe trzewiki dla dam.

J. L. Meyer, w rynku Nr. 73.

SKŁAD FORTEPIANÓW

Ludwika Falka

jest teraz tak dalece zaopatrzone, iż może wszelkim wymaganiom pod względem fortepianów co do ich wielkości i formy zupełnie dogodzić. — Ma także znowu w zapasie **acoolodyki**.

Kompletne dobre **billardy**, całkowite i trzechćwierciowe, jako też **billardy dla dzieci**, są dla lepszego rozpatrzenia wystawione. Ceny i warunki kupna wiadome.

Bile (kule) **bilarowe** wszelkiej wielkości, tudzież **bile piramidowe** są zawsze na zbyciu.

Wyborny prawdziwy świeży kawiar Astrachański, także **najlepsze duże Elbląskie minogi**,

otrzymał i sprzedaje w **nader mierznych cenach**

B. L. Praeger,

przy Wodnej ulicy w domu szkolnym imienia Ludwika pod № 30.

Ceny targowe

w mieście

POZNANIU.

Dnia 31. Stycznia 1842. r.

	od		do	
	Tal. sgr. fen.	Tal. sgr. fen.	Tal. sgr. fen.	Tal. sgr. fen.
Pszeniczy szefel	2 12 6	—	2 17 6	—
Zyta . dt.	1 10 —	—	1 11 3	—
Jęczmienia dt.	— 22 6	—	— 27 6	—
Owsa . dt.	— 18 6	—	— 19 6	—
Tatarki dt.	— 22 6	—	— 25 —	—
Grochu . dt.	1 — —	—	1 2 6	—
Ziemiaków dt.	— 9 —	—	— 10 —	—
Siana cetnar	— 25 —	—	— 26 —	—
Słomy kopa	8 — —	—	8 5 —	—
Masła garniec	1 25 —	—	1 27 6	—
Spirytyusu beczka	12 15 —	—	12 20 —	—